

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/162/2022
Identifikačné číslo spisu:	7119203420
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7119203420.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa H. C., narodeného X. C. XXXX, W., B. X, zastúpeného advokátkou JUDr. Tatianou Jánošíkovou, Košice, Rooseveltová 6, proti manželke N.. Q. K., narodenej X. K. XXXX, W., B. X, zastúpenej advokátom JUDr. Milošom Papcunom, Piešťany, Vajanského 5270/1A, o rozvod manželstva, vedenej na bývalom Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 18Pc/24/2019, o dovolaní manželky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 29. marca 2022 sp. zn. 7Co/21/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 9. júla 2021 č. k. 18Pc/24/2019-176 manželstvo účastníkov H. C., nar. X.XX.XXXX a N.. Q. K., nar. X.X.XXXX uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v H., T. W., zapísané v knihe manželstiev Ministerstva vnútra Slovenskej republiky - osobitná matrika Bratislava, vo zväzku OM/76, ročník 2011, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX rozviedol (I. výrok) a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (II. výrok).

1.1. Svoje rozhodnutie založil na zistení, že manželia nežijú manželský život už dlhšiu dobu, nehospodária spolu, ani nevedú spoločnú domácnosť, ich manželstvo je trvalo a vážne rozvrátené a je len formálnym zväzkom. Príčinou rozvratu manželstva je vzájomné citové odcudzenie a vzájomné vzťahy sú tak vážne rozvrátené, že nie je predpoklad, aby obnovili manželské spolužitie, preto manželstvo s poukazom na ust. § 22, § 23 Zákona o rodine rozviedol. Zároveň sa vysporiadal aj s otázkou, či bolo manželstvo účastníkov už skôr rozvedené. S poukazom na ust. § 23 Zákona o rodine uviedol, že manželstvo môže byť podľa právneho poriadku Slovenskej republiky zrušené rozvodom výlučne súdnym rozhodnutím. Slovenský právny poriadok umožňuje uznať cudzie rozhodnutie a dohody v rodinných vzťahoch za podmienok stanovených zákonom č. 97/1963 Zb. o Medzinárodnom práve súkromnom a procesnom. Predložená dohoda rozvodovej zmluvy uzavretá v Marockom kráľovstve sa však prieči slovenskému verejnému poriadku. Slovenský právny poriadok nepozná právny inštitút, akým

je rozvodová dohoda alebo dohoda o rozvode, a teda neumožňuje manželom spísať dohodu, resp. zmluvu, ktorou sa rozvedie ich manželstvo vrátane dohody spísanej alebo osvedčenej u notára. Uvedené nie je možné ani schválením súdu, preto považoval rozvodovú zmluvu za dohodu, ktorá sa prieči slovenskému verejnému poriadku v zmysle ust. § 64 písm. f) ZMPSP.

1.2. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 29. marca 2022 sp. zn. 7Co/21/2021 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (prvý výrok).

2.1. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 13. decembra 2019 spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP v spojení s § 66 CMP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. Konajúci súd sa dôsledne vysporiadal aj s námietkami manželky uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili v podstate jej obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a ani v odvolacom konaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o rozvode manželstva. Odvolací súd dospel k záveru, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o rozvode manželstva, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

2.2. Odvolaciu argumentáciu manželky možno zhrnúť tak, že namietala nedostatok vecnej príslušnosti súdu prvej inštancie, ktorý rozhodoval o rozvode manželstva, nakoľko neboli splnené procesné podmienky. Odvolací súd uviedol, že skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého priebehu konania. K uvedenej odvolacej argumentácii manželky považoval za dôležité stručne uviesť rozhodné okolnosti. Účastníci uzavreli manželstvo dňa XX. C. XXXX v H. v T. W.. Manželstvo bolo zapísané v osobitnej matrike Ministerstva vnútra vo zväzku OM/76 ročník 2011 na strane XXX pod poradovým číslom XXX. Podľa predloženej dohodnutej rozvodovej zmluvy z 29. decembra 2015 spísanej 16. decembra 2015 na oddelení poradenstva rodinného práva Okresného súdu v Agadire v Marockom kráľovstve č. 2046/15 obaja manželia súhlasne vyhlásili, že chcú manželstvo rozviesť v súlade s dohodnutou rozvodovou zmluvou. Argumentácia manželky je zmätočná, keď na jednej strane vo vyjadrení k návrhu na rozvod manželstva uvádza, že uznanie cudzieho rozhodnutia nie je možné nakoľko slovenský právny poriadok dohodu o rozvode manželstva nepozná a na strane druhej žiada o uznanie tohto cudzieho rozhodnutia, ktoré ani nemala podpísať. K uvedenému je potrebné uviesť aj to, že v konaní nebol predložený originál dokumentu - dohodnutej rozvodovej zmluvy v arabskom jazyku, ale iba jeho preklad v slovenskom jazyku. Z takto predloženého dokumentu bez potvrdenia, že ide o overený preklad listiny, ktorej originál ani nebol pripojený, nemožno jednoznačne vyvodiť, či vôbec takáto dohoda bola medzi manželmi uzavretá. V ďalšom navrhovateľ na pojednávaní 9. júla 2021 potvrdil, že síce boli s manželkou za sudcom v Maroku, ale k rozvodu nedošlo a ani nemá vedomosť o rozvode ich manželstva v Maroku. Manželka vo vzťahu k dohode o rozvode manželstva poukazovala na to, že o žiadnom rozvode v Maroku nevedela, pri jednotlivých úkonoch v rozvodovom konaní nebola, nakoľko sa tam nezdržiavala a jedinou listinu, ktorú podpísala, bola žiadosť o poskytnutie úveru na zakúpenie apartmánu v Maroku. Manželka tak pred súdom prvej inštancie zhodne tvrdili, že o rozvode ich manželstva v Marockom kráľovstve nemajú vedomosť.

2.3. V prejednávacom prípade teda niet rozhodnutia svedčiacieho o rozvode manželstva. Manželstvo účastníkov na území Slovenskej republiky v čase podania návrhu právne trvalo. Pre konanie na súde prvej inštancie bolo podstatné, že účastníci nepredložili žiadne cudzie uznané rozhodnutie (dohodnutú rozvodovú zmluvu), ktoré by v prípade jeho predloženia bránilo súdu pokračovaniu v konaní z dôvodu zrušenia manželstva iným rozhodnutím. Súd prvej inštancie preto postupoval v súlade s ust. § 38 ods. 1 ZMPSP, nakoľko bola daná jeho právomoc rozhodovať vo veci rozvodu, keďže manželka je slovenským občanom a v konečnom dôsledku bol aj vecne, miestne príslušný na konanie o rozvod manželstva v súlade s ustanoveniami Civilného mimosporového konania. V ďalšom považoval za potrebné uviesť, že ani odvolací súd nie je oprávnený postúpiť vec inému krajskému súdu na uznanie cudzieho rozhodnutia, nakoľko z obsahu návrhu navrhovateľa jednoznačne vyplýva, čoho sa domáha, t. j. rozvodu manželstva. Odvolací súd preto dospel k záveru, že konanie netrpelo vadami brániacimi súdu v konaní a rozhodnutí vo veci samej.

2.4. Vo vzťahu k odvolacieho dôvodu manželky, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutočný stav veci poznamenal, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde aj s poukazom na článok 10 ods. 1 a 2 základných princípov CMP, z ktorého vyplýva, že dôkazy a tvrdenia účastníkov hodnotí súd podľa vlastnej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú silu. Právomoc konať vo veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc súdu posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné, a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/2003). Odvolacia argumentácia manželky vo vzťahu k nevypočutiu svedkov nie je dôvodná, nakoľko zo zápisnice o pojednávaní z 9. júla 2021 vyplýva, že návrhy na doplnenie dokazovania nemá a súhlasí s rozvodom. Zároveň je potrebné podotknúť, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je výlučne na súde, ktorý musí dbať nato, aby nevylúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať podstatný skutkový poznatok uvedený účastníkom konania, ak tento skutkový poznatok nebude preukazovať iným spôsobom. Na druhej strane je potrebné vylúčiť taký dôkaz, ktorý nemôže smerovať k preukázaniu sporných skutočností, a teda týka sa skutočností právne bezvýznamných a tiež takých, ktoré účastníci navrhli s úmyslom predložiť súdne konanie. Dokazovanie správania navrhovateľa, na ktoré poukazuje v odvolaní manželka, prekračuje rámec konania o rozvod manželstva, nakoľko patrí do kompetencie iných úradov eventúálne orgánov činných v trestnom konaní, preto aj výsluch svedkov v uvedenom smere je nadbytočný.

2.5. K odvolaciemu dôvodu manželky, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, odvolací súd podotýka, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne závery. V tomto prípade súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, použil správne ustanovenia Zákona o rodine a správne ich aplikoval na zistený skutočný stav.

2.6. K odvolaciemu dôvodu manželky bolo v ďalšom potrebné uviesť, že podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Odvolací súd zdôraznil, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj IV. ÚS 252/2004, I. ÚS 50/2004, II. ÚS 3/1997, II. ÚS 251/2003). Za porušenie tohto základného práva teda nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam. Stručne možno zhrnúť, že odlišný názor účastníka konania vo vzťahu k hodnotiacemu úsudku súdu nečiní rozsudok nepreskúmateľným ani nezákonným.

2.7. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že odôvodnenosť rozvodu sa opiera o hmotno-právne dôvody dané § 23 ods. 1 Zákona o rodine. Súd musí dospieť k záveru, že manželstvo už viac nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Vážnosť rozvratu manželstva spočíva v dôvodoch, ktoré viedli k podaniu návrhu na rozvod. Manželstvo je dostatočne vážne rozvrátené vtedy, ak už nemôže plniť svoj účel. Jeho účelom je vytvoriť harmonické a trvalé

životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Počas svojej existencie plní funkciu sociálnu, ekonomickú, biologickú a výchovnú. Manželstvo možno rozviesť až vtedy, keď sa už žiadna z týchto funkcií v manželstve nerealizuje. Odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že v manželstve pretrváva dlhodobý rozvrat zapríčinený nezáujmom o manželské spolužitie a o rodinný život, pričom manželia nežijú spolu od roku 2019. Navrhovateľ poprel možnosť obnovy manželského a partnerského spolužitia a na týchto svojich postojoch zotrval aj v priebehu odvolacieho konania. Napokon obaja manželia presvedčivo deklarovali nezáujem zotrvať v manželstve, čomu nasvedčuje aj vyjadrenie manželky vyplývajúce zo zápisnice z 9. júla 2021 v tom zmysle, že nemá záujem o ďalšie manželské spolužitie a súhlasila s rozvodom manželstva, ktoré považuje za vážne a trvalo rozvrátené. V predmetnom prípade nie je možné trvať na zachovaní manželstva, ak dlhodobo neplní základné funkcie, čo vyplýva z postoja oboch manželov a jeho zachovanie, prípadne zrušenie z dôvodov uvádzaných manželkou nie sú opodstatnené, nakoľko spočívajú hlavne v jej nesúhlase s rozhodnutím súdu prvej inštancie.

2.8. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa ods. 2 tohto zákonného ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

3.1. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala manželka (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, v ktorom žiadala, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

3.2. Prípustnosť dovolania odôvodnila poukazom na ustanovenie § 420 písm. d) CSP.

3.3. V odôvodnení dovolania uviedla, že prípustnosť dovolania je daná, nakoľko konaniu o rozvode manželstva na Okresnom súde Košice I. a odvolacom Krajskom súde v Košiciach, predchádzalo konanie o rozvod manželstva a následné rozhodnutie Okresného súdu v Agadire, Marocké kráľovstvo, zo dňa 25. januára 2016, č. k. 2046/2015, ktorým bolo rozvedené manželstvo N.. Q. K., rod. K., nar. XX.XX.XXXX v W. S. a H. C., rod. C., nar. XX.XX.XXXX v J. K. H. C., T. W., uzavreté dňa XX.XX.XXXX v H., T. W., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu MV SR - osobitná matrika Bratislava, vo zväzku OM/76, ročník 2011, na strane XXX, pod por. č. XXX. Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 1Cudz/108/2021-37 zo dňa 24. marca 2022 na základe návrhu navrhovateľky N.. Q. K., rod. K., nar. XX.XX.XXXX rozhodol, že rozhodnutie Okresného súdu v Agadire, Marocké kráľovstvo, zo dňa 25.01.2016, č. k. 2046/2015, ktorým bolo rozvedené manželstvo N.. Q. K., rod. K., nar. XX.XX.XXXX v W. S. a H. C., rod. C., nar. XX.XX.XXXX v J. K. H. C., T. W., uzavreté dňa XX.XX.XXXX v H., T. W.C., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu MV SR - osobitná matrika Bratislava, vo zväzku OM/76, ročník 2011, na strane XXX, pod por. č. XXX sa v časti rozvodu u z n á v a na území Slovenskej republiky. Prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania vychádza v danom prípade z § 420 písmena d) CSP, pretože v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo (Okresným súdom v Agadir, Marocké kráľovstvo, rozhodnutím sp. zn. 2046/2015, dňa 25. januára 2016, resp. rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cudz/108/2021-37 zo dňa 24. marca 2022) alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie. Z pohľadu dovolateľky boli aj porušené práva na spravodlivý proces, nesprávnym postupom Krajského súdu v Košiciach, ktorý sa vymyká zákonnému rámcu súdnej ochrany práva, pretože bola odignorovaná, odmietnutá spravodlivosť, hoci si ju riadne uplatnila tým, že na odvolací súd v Košiciach predložila všetky listiny, preukazujúce, že k rozvodu manželstva došlo. Odvolací súd si však argumenty vysvetlil nesprávne ako napr. rozvodová zmluva sa prieči slovenskému verejnému poriadku, Slovenský právny poriadok nepozná právny inštitút, akým je rozvodová dohoda alebo dohoda o rozvode, a teda neumožňuje manželom spísať dohodu, resp. zmluvu, ktorou sa rozvedie ich manželstvo vrátane dohody spísanej alebo osvedčenej u notára (bod 2. napadnutého rozsudku odvolacieho súdu). Tento nesprávny právny výklad odvolacieho súdu vyvrátil rozsudkom Krajský súd v Bratislave č. k. 1Cudz/108/2021-37 zo dňa 24. marca 2022, ktorým bolo uznané rozhodnutie Okresného súdu v Agadire, Marocké kráľovstvo, zo dňa 25. januára 2016, č. k. 2046/2015 o rozvode manželstva.

4. Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie v predmetnej veci považuje za neprípustné, a zároveň aj nedôvodné, a preto navrhol dovolaciemu súdu dovolanie odmietnuť a zároveň priznať mu právo na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] skúmal, či je dovolanie manželky procesne prípustné.

6. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (viď napríklad sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011).

7. Všeobecným predpisom upravujúcim civilný proces je CSP. Tento kódex obsahuje tiež všeobecnú úpravu dovolania, podmienok jeho prípustnosti a dovolacieho konania (viď najmä § 419 až § 457 CSP). CMP obsahuje osobitnú úpravu (aj dovolania a podmienok jeho prípustnosti), ktorá sa vzťahuje na veci v pôsobnosti tohto procesného predpisu (viď § 76 a § 77 CMP).

7.1. Podľa CMP súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone (viď ustanovenie § 1 CMP). Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého „na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak“.

7.2. V zmysle zásady „lex specialis derogat generalis“ (zvláštny zákon má prednosť pred všeobecným zákonom) sa musí špeciálna právna úprava použiť vtedy, ak sú splnené podmienky pre jej použitie. Naopak, ak nie sú splnené podmienky aplikácie zvláštnej právnej úpravy, musí sa postupovať podľa všeobecnej úpravy. Uvedená zásada nepripúšťa žiadne výnimky, preto ak sú dané podmienky pre aplikáciu osobitnej úpravy, treba ju použiť bez ohľadu na to, ktorá z úprav je priaznivejšia alebo výhodnejšia pre ten - ktorý subjekt.

8. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu ešte pred 30. júnom 2016 dospela k záveru, podľa ktorého tzv. vada zmätočnosti (§ 237 Občianskeho súdneho poriadku) nezakladá prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo manželstvo rozvedené (viď R 59/2006). Favorizoval sa tu záujem na zachovaní stavu právnej istoty a nemeniteľnosti rozhodnutí, po ktorých mohlo dôjsť k vzniku nových rodinných vzťahov. Pri prijímaní tohto záveru bola zohľadnená tiež rovina historická - ani pred rokom 1992 nebola totiž prípustná sťažnosť pre porušenie zákona proti rozsudku, ktorým bolo vyslovené, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je [viď § 236 ods. 3 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku v znení do 1. januára 1992].

8.1. Vyššie uvedený záver, ku ktorému postupne dospela súdna prax, našiel legislatívne vyjadrenie v novej právnej úprave, ktorá je účinná od 1. júla 2016. V zmysle § 76 CMP platí, že dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.

8.2. Ustanovenie § 76 CMP, ktoré treba považovať za osobitné ustanovenie vo vzťahu k (všeobecnej) úprave dovolania obsiahnutej v CSP, jednoznačne stanovuje prípady, v ktorých dovolanie nie je prípustné, a to ani z dôvodov zakladajúcich prípustnosť dovolania, ktoré inak upravuje všeobecný procesný predpis.

8.3. K rozhodnutiam, ktoré už pred 1. júlom 2016 nebolo možné napadnúť dovolaním ani z dôvodov tzv. zmätočnosti rozhodnutia (t. j. k rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je), priradila nová právna úprava účinná od uvedeného dňa [na rovnakej normatívnej úrovni (v tom istom ustanovení CMP)] tiež „uznesenie v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania“.

9. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že prípustnosť dovolania podaného od 1. júla 2016 proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza je v zmysle § 76 CMP vylúčená a nemôžu ju založiť ani prípadné procesné vady konania uvedené v § 420 CSP.

10. Dovolací súd však upriamuje pozornosť v závere svojho rozhodnutia na rozhodnutie najvyššieho súdu zo dňa 27. septembra 2023 sp. zn. 5Uro/1/2022, ktorým dovolací súd rozhodol tak, že napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave 1Cudz/108/2021 zo dňa 24. marca 2022 (ďalej ako „rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave“) zrušil, konanie zastavil (prvý výrok) a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania (druhý výrok), a teda aj pri hypotetickej prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. d) CSP, ktorá je však na základe vyššie uvedeného vylúčená, nemožno hovoriť o tom, že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nakoľko rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave o uznaní cudzieho rozhodnutia Okresného súdu v Agadire, Marocké kráľovstvo zo dňa 25. januára 2016, č. k. 2046/2015, o rozvoze manželstva manželky s H. C., rod. C., bolo zrušené a konanie zastavené.

11. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie dovolateľky je podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 procesne neprípustné, najvyšší súd preto jej dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP.

12. Dovolací súd o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP a § 451 ods. 3 CSP.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.